

C.U.SHAH UNIVERSITY

Summer Examination-2017

Subject Name : Pedagogy Of School Subject -A

Subject Code : 4ED02PGU2

Branch: B.Ed.

Semester : 2

Date : 12 /05 /2017

Time : 02:00 To 05:00

Marks : 70

Instructions:

- (1) Use of Programmable calculator & any other electronic instrument is prohibited.
- (2) Instructions written on main answer book are strictly to be obeyed.
- (3) Draw neat diagrams and figures (if necessary) at right places.
- (4) Assume suitable data if needed.

પ્રશ્ન : ૧(અ) નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ એક પ્રશ્નનો આશરે ૭૦૦ શબ્દોમાં ઉત્તર આપો. (૦૮)

- (૧) એકમ આયોજનનો અર્થ આપી, છૂટાપાઠ અને એકમ પાઠ વચ્ચેનો તફાવત વિગતે સ્પષ્ટ કરો.
- (૨) ધોરણ-૮ ના પાઠ્યપુસ્તકના આંતરિક અને બાહ્ય લક્ષણોની સવિસ્તાર ચર્ચા કરો.

પ્રશ્ન : ૧(બ) નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ બે પ્રશ્નોના આશરે ૧૫૦ શબ્દોમાં ઉત્તર આપો. (૦૬)

- (૧) ત્રિપરિમાણદર્શક સારણી બનાવતી વખતે ધ્યાનમાં રાખવાની બાબતો ટૂંકમાં વર્ણવો.
- (૨) ભાષા શિક્ષકની શૈક્ષણિક સજ્જતા વિશે ટૂંકમાં માહિતી આપો.
- (૩) આદર્શ પ્રશ્નપત્રનાં લક્ષણો જણાવો.

પ્રશ્ન : ૨(અ)નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ એક પ્રશ્નનો આશરે ૭૦૦ શબ્દોમાં ઉત્તર આપો. (૦૮)

- (૧) 'દેશ ભક્ત જગદુશા' ગદ્યાંશનું ચરિત્ર-ચિત્રણ તમારા શબ્દોમાં કરો.
- (૨) 'ગોપાળબાપા' નવલકથા ખંડનો સમીક્ષાત્મક અભ્યાસ કરો.

પ્રશ્ન : ૨(બ)નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ બે પ્રશ્નોના આશરે ૧૫૦ શબ્દોમાં ઉત્તર આપો. (૦૬)

- (૧) 'તેજમલ' લોકગીતમાં તેજમલ સોનાની દુકાને કઈ કસોટીમાંથી પાર ઉતર્યા તે જણાવો.
- (૨) 'જુમો ભિસ્તી' ગદ્યાંશને આધારે જુમાનું પાત્રાલેખન કરો.
- (૩) 'લોહીની સગાઈ' વાર્તાની સવિસ્તાર મૌલિક ચર્ચા કરો.

પ્રશ્ન : ૩(અ)નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ એક પ્રશ્નનો આશરે ૭૦૦ શબ્દોમાં ઉત્તર આપો. (૦૮)

- (૧) નવલકથા સાહિત્ય સ્વરૂપ વિશે સવિસ્તાર ચર્ચા કરો.
- (૨) ઝવેરચંદ મેઘાણીનું જીવન અને કવન વિશે તમારા શબ્દોમાં આલેખો.

પ્રશ્ન : ૩(બ)નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ બે પ્રશ્નોના આશરે ૧૫૦ શબ્દોમાં ઉત્તર આપો. (૦૬)

(૧) કોઈ એક શાળાની વર્તમાન પત્રમાં પ્રસિદ્ધ થયેલ જાહેરાત સંદર્ભે શિક્ષક તરીકે આપની ઉમેદવારી નોંધાવતી અરજી તૈયાર કરો.

(૨) વ્યાકરણ શિક્ષણની અસરકારકતા માટે ધ્યાનમાં રાખવાનાં મુદ્દા ચર્ચો.

(૩) નવલિકાના ઘટકતત્વો વિશે ટૂંકમાં માહિતી આપો.

પ્રશ્ન : ૪(અ)નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ એક પ્રશ્નનો આશરે ૭૦૦ શબ્દોમાં ઉત્તર આપો. (૦૮)

(૧) સમાસની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરી, દંદ, તત્પુરુષ અને કર્મધારય સમાસની વિગતે સમજ આપો.

(૨) અર્થાલંકાર એટલે શું તે જાણાવી ઉપમા, રૂપક, ઉત્પ્રેક્ષા અલંકાર વિશે વિગતે ચર્ચા કરો.

પ્રશ્ન : ૪(બ)નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ બે પ્રશ્નોના આશરે ૧૫૦ શબ્દોમાં ઉત્તર આપો. (૦૬)

(૧) સ્વર સંધિ, વ્યંજન સંધિ અને વિસર્ગ સંધિની વ્યાખ્યા આપી બે બે ઉદાહરણ આપો.

(૨) વાક્ય એટલે શું ? સ્વરૂપની દ્રષ્ટિએ વાક્યના પ્રકારોની ચર્ચા કરો.

(૩) વાર્તાનુપ્રાસ અને અંત્યાનુપ્રાસ અલંકારની વ્યાખ્યા આપી એક એક ઉદાહરણ આપો.

પ્રશ્ન : ૫ નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી તમામ પ્રશ્નોના એક શબ્દ કે એક વાક્યમાં ઉત્તર આપો. (૧૪)

(૧) વિશેષણ એટલે શું ?

(૨) 'ફટકો પડવો' રૂઢિપ્રયોગનો અર્થ આપો.

(૩) અલંકાર એટલે શું ?

(૪) 'ધૂળિયે મારગ' કાવ્યના કવિનું નામ જાણાવો.

(૫) 'ગોપાળબાપા' નવલકથા ખંડ મનુભાઈ પંચોળીની કઈ નવલકથામાંથી લેવામાં આવ્યો છે ?

(૬) 'એક જ દે ચિનગારી' પ્રાર્થના કાવ્યના કવિનું નામ જાણાવો.

(૭) 'સંસ્કારની શ્રીમંતાઈ' કુટુંબકથાના લેખિકાનું નામ શું છે ?

(૮) 'ઉશનસ્' ઉપનામ કયા સર્જકનું છે ?

(૯) ઝવેરચંદ મેઘાણીની 'બોળો' વાર્તાનું સાહિત્ય સ્વરૂપ જાણાવો.

(૧૦) ગુજરાતી સાહિત્યની પ્રથમ નવલકથાનું આપો.

(૧૧) નિપાત એટલે શું ?

(૧૨) 'માનવીની ભવાઈ' કૃતિ કયા સાહિત્યકારની છે ?

(૧૩) 'સાઠ નાથો' ગદ્યાંશ ઈશ્વર પેટલિકરની કઈ નવલકથામાંથી લેવામાં આવ્યો છે ?

(૧૪) 'સુદામો દીકો શ્રીકૃષ્ણગદેવ રે'નું સાહિત્ય સ્વરૂપ કયું છે ?

